

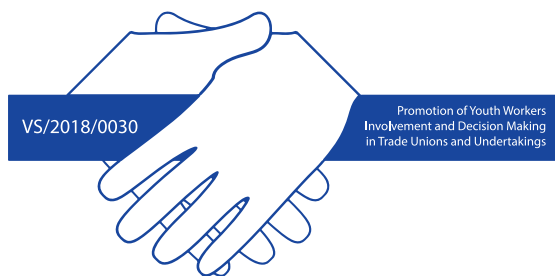
Uz finansijsku podršku
Evropske Unije

VS/2018/0030

Promotion of Youth Workers
Involvement and Decision Making
in Trade Unions and Undertakings

“Promocija uključenosti omladinskih radnika i donošenje odluka u sindikatu i privrednim društvima”

Ova publikacija odražava samo stav autora i Evropska komisija nije odgovorna za bilo kakvu upotrebu informacija koje sadrži.

Projekat VS/2018/0030 "Promocija uključenosti omladinskih radnika i donošenje odluka u sindikatima i privrednim društvima"

Projekat VS/2018/0030 "Promocija uključenosti omladinskih radnika i donošenje odluka u sindikatima i privrednim društvima" ima za cilj da promoviše uključivanje zaposlenih u donošenje odluka putem mehanizama informacija, konsultacija i učešća, putem kojih predstavnici zaposlenih mogu uticati na odluke koje treba donijeti unutar kompanije. Projekat na sveobuhvatan način pokriva glavne izazove vezane za učešće mladih radnika u procesu odlučivanja u privrednim društvima i sindikatima sa kojima se suočavaju u 5 partnerskih zemalja - Letoniji, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Bugarskoj i Mađarskoj.

Glavni cilj projekta je da se osigura promocija aktivnog uključivanja i donošenja odluka mladih radnika u preduzećima i sindikatima, organizovanje kampanje za podizanje svijesti mladih zaposlenih u vezi sa uključivanjem radnika i odlučivanjem, promocijom identifikacije i obuke mladih sindikalnih lidera, kao i promocijom uspostavljanja mreže međunarodne saradnje mladih radnika.

Očekivani rezultati projekta su:

- bolje razumijevanje problema vezanih za uključivanje mladih radnika i donošenje odluka u privrednim društvima i sindikatima i načini rješavanja postojećih problema kroz široku razmjenu iskustava i najboljih praksi tokom trajanja projekta između partnerskih zemalja;
- promocija poboljšanja trenutne situacije u vezi sa uključivanjem mladih radnika i donošenje odluka u privrednim društvima i sindikatima usljed sprovođenja informativnih seminara, treninga za mlade sindikalne lidere i kampanje za podizanje svijesti;
- unaprjeđenje kapaciteta sindikata privlačenjem aktivnih mladih članova i menadžera koji žele da rade;
- unaprjeđenje saradnje između zaposlenih i organizacija poslodavaca u vezi sa uključivanjem mladih radnika i donošenjem odluka u privrednim društvima i sindikatima;
- promocija javne svijesti o uključenosti radnika u privrednim društvima i sindikatima.

Projektne aktivnosti	Period implementacije
Organizovanje sastanka Odbora za upravljanje projektom	1. februar 2018. god
Sprovođenje upitnika za mlade članove sindikata/mladih radnika o uključenosti i odlučivanju	1. februar 2018. god – 31. maj 2018. god
Priprema informativnih materijala i sprovođenje kampanje podizanja svijesti	1. april 2018. god – 16. novembar 2018. god
Međunarodni okrugli stolovi/studijske posjete u cilju razmjene iskustva za predstavnike zemalja učesnica	1. april 2018. god – 30. novembar 2018. god
Priprema "Priručnika za mlade aktivne radnike"	1. april 2018. god – 16. novembar 2018. god
Sprovođenje informativnih seminara za mlade radnike/studente u vezi sa pitanjima uključenosti u zemljama učesnicama	1. april 2018. god – 31. januar 2019. god
Priprema Međunarodnog programa obuke za mlade sindikalne lidere	1. oktobar 2018. god – 28. februar 2019. god
Organizacija i implementacija međunarodnog treninga za mlade sindikalne lidere u Letoniji	1. mart 2019. god – 31. maj 2019. god
Organizacija završne međunarodne konferencije projekta	1. april 2019. god – 30. jun 2019. god

Trajanje aktivnosti:
1. januar 2018. god – 30. jun 2019. god

Više informacija o Projektu VS/2018/0030 "Promocija uključivanja mladih radnika i proces donošenja odluka u sindikatima i privrednim subjektima", kao i druge korisne informacije o sindikatima, zakonu o radu, aktivnostima mladih, uključenosti u proces donošenja odluka u kompanijama i sindikatima, može naći na našoj Internet stranici i nalogima na društvenim mrežama!

Internet stranica projekta:

www.youthinvolvement.eu

Nalogima na društvenim mrežama:

Letonija:

[f](https://www.facebook.com/YouthWorkersInvolvement/) <https://www.facebook.com/YouthWorkersInvolvement/>

[t](https://twitter.com/involveYouthEU) <https://twitter.com/involveYouthEU>

Bugarska:

[f](https://www.facebook.com/Promotion-Of-Youth-Workers-Involvement-and-Decision-Making/) <https://www.facebook.com/Promotion-Of-Youth-Workers-Involvement-and-Decision-Making/>

[in](https://www.linkedin.com/company/promotion-of-youth-workers-involvement-and-decision-making/) <https://www.linkedin.com/company/promotion-of-youth-workers-involvement-and-decision-making/>

Mađarska:

[f](https://www.facebook.com/Fiatlok-bevonasa-a-munkahelyi-es-a-szakszervezeti-donteshozatalba-316599762493641/) <https://www.facebook.com/Fiatlok-bevonasa-a-munkahelyi-es-a-szakszervezeti-donteshozatalba-316599762493641/>

[t](https://twitter.com/bevonasa) <https://twitter.com/bevonasa>

Hrvatska:

[f](https://web.facebook.com/youthdecisionmaking/) <https://web.facebook.com/youthdecisionmaking/>

[ig](https://www.instagram.com/youthinvolvement/) <https://www.instagram.com/youthinvolvement/>

Pridružite nam se!

Učešće u procesu donošenja odluka na radnom mjestu

Uključenost zaposlenih odnosi se na njihove mogućnosti da utiču na odluke i radnje koji se tiču njihovih poslova, kako u neposrednom poslu, tako i u odnosu na šire aktivnosti kompanije.

Postoje dvije vrste učešća zaposlenih - direktno (direktna interakcija između poslodavaca i zaposlenih) i indirektno učešće (uključivanje predstavnika zaposlenih, kao što su lokalni sindikati ili radnička vijeća u procesima donošenja odluka).

EU zakonodavstvo o uključenosti zaposlenih i zaštiti uključuje:

- Direktiva 2002/14/EC o uspostavljanju opšteg okvira za informisanje i konsultovanje zaposlenih u Evropskoj zajednici - Zajednička deklaracija Evropskog parlamenta, Savjeta i Komisije o zastupanju zaposlenih;
- Direktiva 2009/38 /EC o osnivanju Evropskog savjeta zaposlenih ili postupka koji obuhvata preduzeća i udruženja preduzeća na nivou Zajednice u cilju informisanja i savjetovanja zaposlenih;
- Direktive 2001/86 /EC o dopuni Statut Evropskog društva u vezi sa uključivanjem zaposlenih i 2003/72 /EC koja dopunjuje Statut Evropske korporativne Zajednice u vezi sa uključenošću zaposlenih;
- Direktiva 98/59/EC o usklađivanju zakonodavstva država članica u vezi sa kolektivnim otkazima;
- Direktiva 2001/23/EC o usklađivanju zakonodavstva država članica u vezi sa zaštitom prava zaposlenih u slučaju prenosa kompanije, poslova ili djelova kompanije ili poslova;
- Direktiva 2000/78/EC o uspostavljanju opšteg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja.

Kako zaposleni može da učestvuje u aktivnostima kompanije i procedu donošenja odluka? Postoji nekoliko načina uključenosti putem kojih mišljenje zaposlenog može biti značajno za promociju njegovih/njenih ili sveukupnih interesa kompanije:

Direktno učešće: zaposleni ima priliku da učestvuje u procesu donošenja odluka u vezi sa pitanjima koja se odnose na svakodnevne aktivnosti kompanije;

Indirektno ili reprezentativno učešće: zaposleni učestvuje kroz indirektno zastupanje kroz osobe ili organizacije koje zastupaju zaposlene koji imaju uticaj na pitanja koja se odnose na posao.

Na nacionalnom nivou, u slučaju problematičnih situacija, zaposleni može kontaktirati sindikat svoje vlastite industrije, koja zastupa i brani socijalna i ekonomska prava i potrebe članova.

Odličan primjer na međunarodnom nivou je Evropski savjet zaposlenih. Objašnjavajući to jednostavnim riječima, Evropski savjet zaposlenih je organizacija koja zastupa zaposlene koji rade u kompaniji koja posluje u nekoliko država članica. Prekogranično upravljanje kompanijom informiše i savjetuje predstavnike Evropskog savjeta zaposlenih o stanju u kompaniji, njenom razvoju i svim važnim odlukama koje mogu imati značajan uticaj na zaposlene kompanije. Evropski savjeti zaposlenih su postavljeni u kompanijama u cijeloj Evropi i grupama kompanija na nivou Evropske unije.

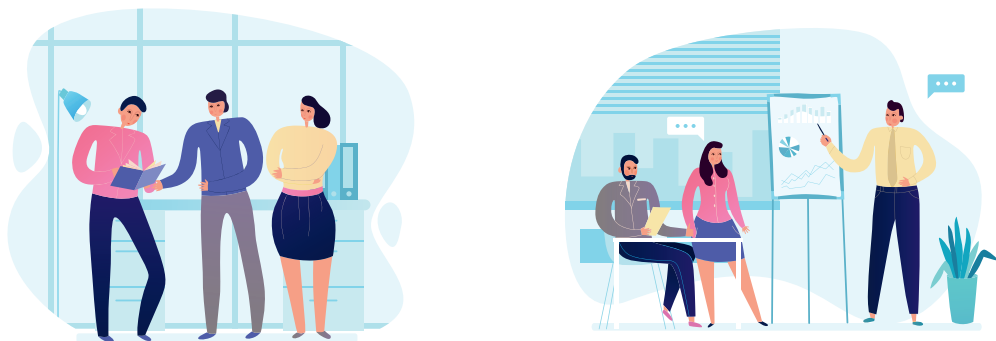
Finansijsko učešće zaposlenih je sistem zasnovan na sporazumu između poslodavca i

zaposlenog gdje zaposleni zajedno sa platom dobija i druge direktne pogodnosti na jedan ili drugi način i takođe je dio profita i/ili drugih beneficija kompanije.

Osnovni cilj finansijskog učešća zaposlenih je povećanje interesovanja zaposlenih za poboljšanje performansi kompanije (organizacije). Finansijsko učešće zaposlenih se primjenjuje na radnom mjestu (u kompaniji/organizaciji). Finansijsko učešće zaposlenih je dio sistema uključivanja zaposlenih. Finansijsko učešće zaposlenih najčešće se organizuje kao učešće u distribuciji dodatnog dobitka (poboljšanje očekivanog rezultata) ili profita, kada poslodavac daje zaposlenima benefite pored normalne plate u zavisnosti od rezultata rada kompanije i/ili pruža mogućnost sticanja akcija. Finansijsko učešće zaposlenih obično se primjenjuje u kapitalnim kompanijama, manje je vjerovatno u drugim organizacijama (državnim i opštinskim institucijama).

Finansijsko učešće zaposlenih ima različite modele koji se mogu grupisati u praktičnoj primjeni:

- po ulozi modela u procesu finansijskog učešća zaposlenih (u smislu finansijske akumulacije, vlasništva i sticanja akcija);
- na osnovu odobravanja dodatnih plaćanja (bonusi, akumulacija zarade, učešće u dobiti ili dodatna plaćanja u akcijama);
- na osnovu učešća zaposlenog u kapitalu i menadžmentu kompanija (sa/bez kupovine kapitalnih akcija);
- na osnovu načina sticanja akcija (ponuđene su besplatno, kao zamjena za kapital ili su ponuđene da se kupe);
- na osnovu roka: srednjoročni i dugoročni.

Sindikati

Sindikat je nezavisna nevladina organizacija i njen cilj je da zastupa i brani radna i druga socijalna i ekonomska prava i interese svojih članova. Sindikati se fokusiraju na potrebe zaposlenih, pokušavaju da postignu stalan porast svojih prihoda, zaštitu radnih prava i pružanje socijalnih garancija, čime se promoviše slobodan i sveobuhvatan razvoj jedne osobe. Sindikat edukuje članove o zakonu o radu, bezbjednosti na radu i socio-ekonomskim pitanjima, kao što i pruža članovima besplatnu pomoć u rješavanju situacija vezanih za radne odnose, bezbjednost na radu i društveno-ekonomska pitanja. Sindikat zastupa prava i interese zaposlenih u odnosima sa poslodavcem i omogućava stvaranje i korišćenje kreditnih sindikalnih kompanija, zaštitu u slučaju nezaposlenosti i drugih fondova socijalnog osiguranja. Sindikati pružaju mogućnost učestvovanja u aktivnostima sindikata, treninzima, kursovima, seminarima i drugim događajima, kao i upoznavanje sa istomišljenicima.

Sindikati ujedinjuju radnike iz različitih sektora kako bi branili svoja zajednička radna, ekonomska i socijalna prava, kao i sprovodili socijalni dijalog sa vladom i organizacijama poslodavaca. Oni zastupaju interese zaposlenih u institucijama državne uprave i sudovima, vrše stručni pregled nacrtu zakona i drugih pravnih akata i razrađuju prijedloge za izmjene i dopune. Sindikati organizuju edukaciju svojih članova i učestvuju u međunarodnom sindikalnom pokretu.

Dakle, možete imati samo koristi od članstva u sindikatu, a sada ćemo konkretno nabrojati neke od benefita koje možete imati kao član sindikata:

- Možete dobiti besplatnu pravnu pomoć u radnim sporovima;
- Možete dobiti besplatnu savjetodavnu podršku;
- Možete dobiti priliku da učestvujete u razgovorima sa poslodavcem;
- Možete dobiti priliku da učestvujete u štrajkovima kao legitimnom načinu borbe za ispunjavanje određenih ciljeva itd.;
- Možete dobiti priliku da učestvujete u kolektivnom pregovaranju i pregovorima sa poslodavcem o uslovima rada;
- Možete dobiti priliku da učite i usavršavate se kroz aktivnosti sindikata;
- Možete dobiti priliku da utičete na pitanja od značaja za bezbjednost i zdravlje na radu;
- Možete dobiti priliku da kreirate i sprovedite različite kampanje o temama koje su relevantne za mlade ljude, rad i socijalna prava zaposlenih.

Zato, budite onaj koji će imati sve ove mogućnosti. Budite aktivno uključeni u svijet rada pored samog zaposlenja u korist svih zaposlenih i za korist VAS SAMIH.

Budite član sindikata!

Letonska konfederacija slobodnih sindikata

(LBAS), Letonija

Internet stranica: <http://www.lbas.lv>

Letonski građevinski sindikat

(LBNA), Letonija

Internet stranica: <http://www.lbna.lv>

Sindikat šumarstva Letonije

(LMNA), Letonija

Internet stranica: <http://www.lmna.lv>

Sindikat hrvatskih radnika metalurgije - Industrijski sindikat

(SMH-IS), Hrvatska

Internet stranica: <http://www.smh.hr>

Savez građevinskih, drvnih i građevinskih materijala sindikata

(EFÉDOSZSZ), Mađarska

Internet stranica: <http://www.epitok.org.hu>

Federacija "Građevinarstvo, industrija i vodosnabdijevanje" -

Podkrepa (FCIV - Podkrepa), Bugarska

Internet stranica: <http://www.fciw-podkrepa.org>

Unija Slobodnih Sindikata Crne Gore

(USSCG), Crna Gora

Internet stranica: <http://www.usscg.me>

Letonsko udruženje graditelja (LBA), Letonija

Internet stranica: <http://www.latvijas-buvnieku-asociacija.lv>

Bugarska građevinska komora (BCC), Bugarska

Internet stranica: <http://www.ksb.bg>

Mađarska federacija izvođača zgrada (EVOSZ), Mađarska

Internet stranica: <https://www.evosz.hu>

Evropska informativna mreža (EIN), Bugarska